

Adroddiad i'r	Pwyllgor Safonau
Dyddiad y cyfarfod	13 Rhagfyr 2024
Swyddog / Aelod Arweiniol	Gary Williams, Swyddog Monitro
Pennaeth Gwasanaeth	Catrin Roberts, Pennaeth Gwasanaeth
Awdur yr Adroddiad	Elinor Cartwright, Cyfreithwraig dan Hyfforddiant
Teitl	Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru – 'Ein Canfyddiadau'

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Y crynodebau achos diweddaraf yn yr adran 'Ein Canfyddiadau' ar wefan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (yr Ombwdsmon).

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1 Rhoi gwybod i aelodau am y crynodebau achos diweddaraf yn yr adran 'Ein Canfyddiadau' ar wefan yr Ombwdsmon sy'n disodli'r Llyfr Achosion Cod Ymddygiad blaenorol, a'r penderfyniadau diweddaraf a wnaed gan Banel Dyfarnu Cymru.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Pwyllgor yn nodi cynnwys yr adroddiad hwn.

4. Manylion yr adroddiad

4.1 Bydd Aelodau'r Pwyllgor yn gwybod bod yr Ombwdsmon yn arfer cyhoeddi 'Llyfr Achosion Cod Ymddygiad' (y Llyfr Achosion) yn chwarterol a oedd yn rhoi crynodeb byr o'r materion yr oedd yr Ombwdsmon wedi ymchwilio iddynt, a chanlyniadau'r ymchwiliadau hynny.

- 4.2. Ystyriwyd bod y Llyfr Achosion yn adnodd defnyddiol i roi gwybod i aelodau etholedig, y cyhoedd a phwyllgorau safonau am y mathau o gwynion a gaiff eu hymchwilio a chanlyniadau'r ymchwiliadau hynny.
- 4.3. Mae'r Ombwdsmon bellach wedi rhoi'r gorau i gyhoeddi'r Llyfr Achosion ac yn hytrach wedi creu adran 'Ein Canfyddiadau' ar ei gwefan y gellir mynd ato drwy ddilyn y ddolen ganlynol: <https://www.ombwdsmon.cymru/>
- 4.4. Mae'r adran 'Ein Canfyddiadau' yn cynnwys cyfleuster chwilio lle gellir chwilio am fanylion achosion a ystyriwyd gan yr Ombwdsman yn ôl pwnc, awdurdod, canlyniad, dyddiad a chyfeirnod. Mae'r adran yn cynnwys yr holl faterion y mae'r Ombwdsmon yn ymchwilio iddynt, nid dim ond materion yn ymwneud ag ymddygiad.
- 4.5. Mae'r adroddiad yn ymwneud â'r cyfnod 13 Medi – 21 Tachwedd 2024. Mae'r adran 'Ein Canfyddiadau' ar wefan yr Ombwdsmon yn cynnwys crynodeb o'r achosion sy'n cynnwys cwynion Cod Ymddygiad ac wedi cael eu hymchwilio gan yr Ombwdsmon, ac fe'u rhennir i'r categorïau canlynol:

Hyrwyddo cydraddoldeb a pharch 1

- 4.6. Gellir categorio'r canlyniadau fel a ganlyn:

Dim tystiolaeth o dorri cod ymddygiad 1

- 4.7 Mae dyfyniadau perthnasol o'r dudalen Ein Canfyddiadau ynghlwm fel Atodiad 1 er gwybodaeth. Nid oedd unrhyw un o'r achosion yn ymwneud â chyngor yn Sir Ddinbych.

- 4.8 Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys y cyfnod y gwnaed penderfyniadau gan Banel Dyfarnu Cymru y gellir ei weld drwy glicio ar y ddolen ganlynol: <https://paneldyfarnu.llyw.cymru/penderfyniadau>. Mae'r Panel yn mynd i'r afael â chyfeiriad gan yr Ombwdsmon ac apeliadau yn erbyn penderfyniadau'r Pwyllgor Safonau. Mae adran 'Penderfyniadau' gwefan y Panel yn cynnwys crynodeb o'r penderfyniadau a wnaed ers mis Ebrill 2024.

4.9 Ers 13 Medi 2024, mae'r Panel wedi gwneud un penderfyniad mewn cyswllt ag atgyfeiriadau gan yr Ombwdsmon. Ni wnaed unrhyw apeliadau yn erbyn Penderfyniadau Pwyllgorau Safonau. Gellir categoreiddio'r canlyniad fel a ganlyn:

Tori amodau paragraff 4(b), 4(c) a 6(1)(a) - diarddel am 3 blynedd.

4.10 Mae'r dyfyniad perthnasol o'r dudalen 'Penderfyniadau' ynghlwm fel Atodiad 2 er gwybodaeth. Nid oedd yr achos yn ymwneud â Chynghorydd yn Sir Ddinbych.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Nid yw'r adroddiad yn cael effaith uniongyrchol ar y Cynllun Corfforaethol.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Nid oes unrhyw gostau yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Aseiad o Effaith ar Les?

7.1. Nid oes angen aseiad ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Nid oes unrhyw ymgynghoriadau wedi eu cynnal mewn perthynas â'r adroddiad hwn.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Nid oes angen datganiad.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Nid oes unrhyw risgiau yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1. Deddf Llywodraeth Leol 2000

11.2. Nid oes angen gwneud penderfyniad.